

AKTIVITY SEPTEMBER 2020

Deinštitucionalizácia zariadení
sociálnych služieb
– Podpora transformačných tímov

- PREHĽAD ZAUJÍMAVOSTÍ
A AKTIVÍT REALIZOVANÝCH
V RÁMCI NP DI PTT

- Tematický workshop NP DI PTT

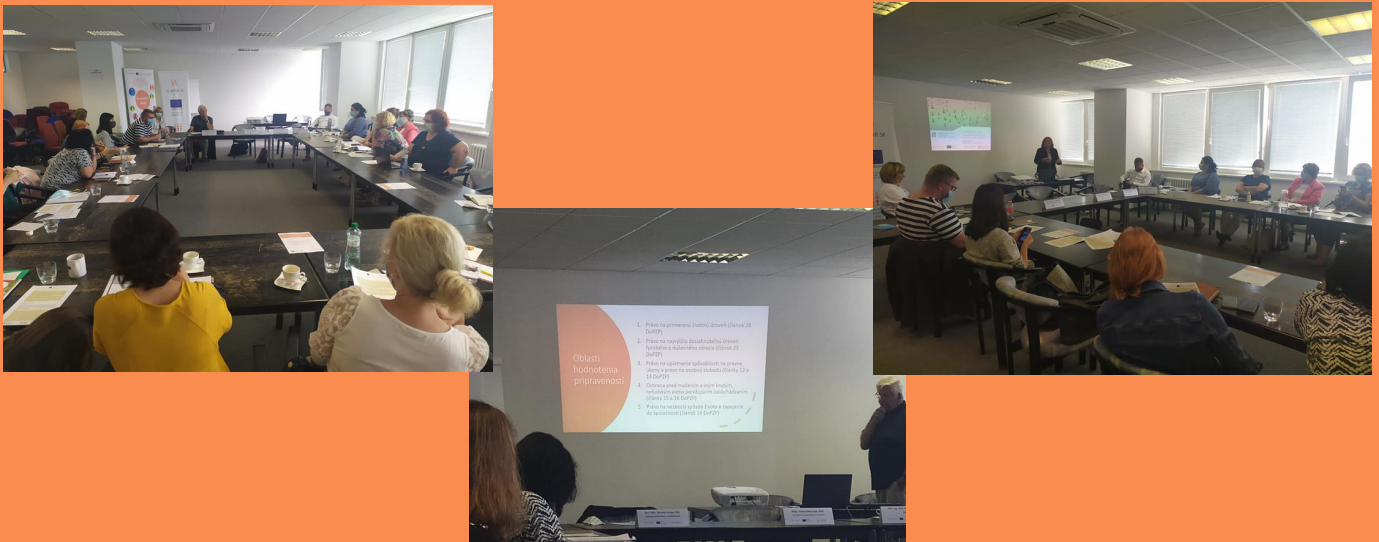
- Článok o DI v časopise .Týždeň

- Práca so samosprávou

Tematický workshop NP DI PTT

V Implementačnej agentúre MPSVR SR sme 7. septembra 2020 privítali zástupkyne a zástupcov Vyšších územných celkov z celého Slovenska, aby sme ich ako zriaďovateľov zariadení sociálnych služieb zapojených do projektu informovali o výsledkoch hodnotenia pripravenosti a zodpovedali im otázky týkajúce sa procesu deinštitucionalizácie a aktivít projektu.

Zosumarizované dáta sa týkali 24 zariadení sociálnych služieb, ktoré sú zapojené do 1.cyklu projektu NP DI PTT. Získané výstupy potvrdili potrebu naštartovania alebo pokračovania v procese transformácie a deinštitucionalizácie v hodnotených zariadeniach.

„Naším cieľom bolo pomôcť zariadeniam a ich zriaďovateľom zorientovať sa a získať komplexné a kvalitné podklady potrebné pre začatie procesu transformácie. Je totiž dôležité, pravdivo pomenovať realitu v sociálnych službách, zmeniť prístup a doterajšie postoje k ľuďom so zdravotným postihnutím“, zdôraznil na záver svojej prezentácie expert pre sociálne služby Slavomír Krupa.

Svoje zistenia následne prezentovali aj ďalší partneri projektu, oblasť fyzického prostredia hodnotila pani doc. Ing. arch. Lea Rollová, PhD. – expertka projektu pre oblasť zmien fyzického prostredia a oblasť aktivizácie a zamestnávania prijímateľov sociálnych služieb pani PhDr. Viera Záhorcová, PhD. – expertka projektu pre oblasť zamestnávania a aktivizácie.

Viac informácií nájdete na našom webe:

<https://npdi.gov.sk/tematicky-workshop/>

Článok o DI v časopise .Týždeň

V auguste 2020 sme v spolupráci s redakciou .Týždeň zorganizovali prvú zo série diskusných relácií o téme DI a význame komunity v živote človeka. Sme radi, že relácia mala vysokú sledovanosť a zaznamenali sme veľa pozitívnych ohlasov.

V septembri vyšiel prepis rozhovorov z tejto diskusnej relácie aj vo forme článku, ktorý bol zverejnený v tlačennom vydaní časopisu .Týždeň, ako aj na webstránke časopisu.

Čo si o téme deinštitucionalizácie myslia odborníčky Jana Žitňanská a Soňa Holúbková? Ako ju prežíva Ján Kerecman?

O deinštitucionalizácii hovoríme už desiatky rokov, ďaleko sme sa v nej zatiaľ nepohli.

.soňa Holúbková: Je to cesta, ako zastaviť ten spôsob, ktorý patril minulému storočiu. Najlepšie by bolo mať bohatú sieť komunitných služieb, aby si ľudia mohli vyberať. V súčasnosti veľa ľudí s týmto problémom túto príležitosť nemá, komunitné služby sa rozvíjajú veľmi pomaly, lebo na to treba odvahu. Je oveľa jednoduchšie vybrať človeka z tohto prostredia a zabezpečiť mu 24-hodinovú starostlivosť, než postupne krok po kroku riešiť štádiá a zapojiť človeka do riešenia problémov v komunite.

.jana Žitňanská: Pre mňa je deinštitucionalizácia proces, ktorý nasmeruje ľudí na nezávislý spôsob života, ale nezačína sa len v inštitúcii, ale už od malička, keď sa narodí deti so zdravotným postihnutím, alebo časom nejaké zdravotné postihnutie nastane, by sa mali viesť k samostatnosti.

Mám pocit, že je to o odvahe a pre rodičov a rodinu je často vidina toho, že jedinec bude v inštitúcii a bude oňho postarané, možno o pocite bezpečia, alebo sa viac upokoja práve preto, že chýbajú komunitné služby a rodiny nemajú odľahčovaciu službu, odbornú pomoc.

Pre mňa je to oveľa širší pojem a začína sa oveľa skôr, pred premiestnením, alebo zbúraním veľkej budovy a vytvorením menších komunít, ale je to o tom vzdelávaní, aby deti dostali príležitosť byť začlenené v škole, aby mali neskôr príležitosť pracovať, takže je to oveľa širší pojem. Je to odvaha aj na strane rodín, ale aj politikov, ktorí si musia uvedomiť, že bez toho, aby sa k tomu postavili tvárou a naozaj sa o tých veciach rozprávali, treba vykonať aj isté kroky a áno, je to finančne náročné, ale bavíme sa o konkrétnych ľuďoch a kvalite ich života.

keď sa hovorí o rušení zariadení sociálnych služieb, spravidla sú ľudia skôr vystrašení.

.jana Žitňanská: Bola by som rada, aby bolo jasné, že my nechceme ľudí vystrašiť, lebo oni majú pocit, že sa zatvoria inštitúcie a oni zostanú bez pomoci. Áno, my chceme, aby v dobe 5 až 10 rokov boli tieto zariadenia už minulosťou, ale skôr, ako sa akékoľvek zariadenie zatvorí, musí byť vytvorená podporná sieť komunitných služieb, lepšia pomoc rodinám, bez toho do toho nepôjdeme. V žiadnom prípade by sme nezatvorili zariadenia a rodina nech sa stará.

Ja by som bola rada, keby to bolo aj skôr, ale obávam sa, že aj vzhľadom na to, aká je mentalita a spôsob uvažovania mnohých ľudí, ktorí sa boja odlišných vecí aj vzhľadom na to, že minulé roky táto téma nebola prioritou pre žiadnu z vlád. Pevne verím, že našej vláde sa podarí v tejto oblasti urobiť poriadny kus práce.

.soňa Holúbková: Každá skupina ľudí sa dá rozdeliť na menšie skupiny ľudí, kde vieme presne zadefinovať, čo presne potrebujú. My to v skupine nerozdeľujeme po jednotlivcoch a riešime to po skupinách a inštitúciách. Keď sa tak stane pre určitú skupinu, na ktorú sa zacieme, tak presne vieme, čo máme urobiť.

Celý odomknutý článok nájdete na:

www.tyzden.sk/promotion/67310/slobodny_zivot_pre_vsetlych

Práca so samosprávou

Pre pokrok v procese DI je spolupráca medzi ZSS a lokálnou samosprávou kľúčová, pretože od postojov a rozhodnutí samosprávnych orgánov a ich predstaviteľov závisia mnohé konkrétne opatrenia týkajúce sa DI.

Témy deinštitucionalizácie a aktivity projektu NP DI PTT sa komunikujú preto aj na úrovni regionálnych združení miest a obcí za účasti zástupcov NP DI PTT, MPSVR SR a zapojeného zariadenia.

Dňa 17.9.2020 bolo týmto spôsobom na regionálnom Združení miest a obcí – Tekov prezentované zariadenie Domov dôchodcov Santovka zapojené do 2.cyklu projektu. Približne pre 40 starostov okolitých obcí, zástupcov úradu NSK a MIRRI SR boli vysvetlené dôvody budovania nových zariadení rodinného charakteru, potenciál umiestnenia transformovaného zariadenia v ich obci, ako aj možnosti aktivizácie a zamestnania niektorých klientov u zamestnávateľov či priamo obcou a forma podpory zo strany štátu. Zo strany zástupcu MPSVR SR boli prezentované témy financovania sociálnych služieb a DI.

V spolupráci s regionálnou koordinátorkou/ konzultantkou za bratislavský región bola 24. septembra 2020 organizovaná komunitná aktivita v Rohožníku. Na stretnutí Klubu starostov Záhoria a za prítomnosti pracovníkov NP DI PTT, riaditeľa Kaštieľ Stupava a pracovníkov sociálneho odboru BSK sa diskutovalo o procese deinštitucionalizácie a o dopade na okolité obce v nadväznosti na dve zapojené zariadenia (DSS Stupava, DSS Plavecké Podhradie). Zazneli témy k zamestnávaniu prijímateľov, prenájom, predaj nehnuteľností, pozemkov ako aj budovanie komunitných služieb v regióne.

Implementačná agentúra MPSVR SR

Nevädzova 5,
821 01 Bratislava 8

www.npdi.gov.sk

Národný projekt
Deinštitucionalizácia
zariadení sociálnych služieb
- Podpora transformačných
tímov

